

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ

ФАКУЛЬТЕТ соціально-психологічної освіти та управління

КАФЕДРА аналітичної економіки та менеджменту

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Дніпропетровського
державного університету
внутрішніх справ

 Андрій ФОМЕНКО

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Бюджетна система України

(назва навчальної дисципліни)

Освітній ступінь

бакалавр

(назва ступеня вищої освіти)

Спеціальність

073 Менеджмент

(шифр і назва)

Освітня програма

**«Фінансово-економічна безпека та
ризик-менеджмент» від 25.06.2019 р. № 491**

(назва, дата і № наказу про затвердження ОП)

Статус навчальної дисципліни:

вибіркова

(обов'язкова або вибіркова)

Мова навчання:

українська

Дніпро – 2020

Робоча програма навчальної дисципліни «Бюджетна система України» для здобувачів вищої освіти, спеціальність 073 «Менеджмент». Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2020. 20 с.

РОЗРОБНИК:

Разумова Г.В., кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри аналітичної економіки та менеджменту

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Безус Р. М. д.е.н., професор, професор кафедри маркетингу Дніпропетровського державного аграрно-економічного університету

Захарченко Н. В., к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та маркетингу Придніпровської державної академії будівництва та архітектури

Розглянуто на засіданні кафедри аналітичної економіки та менеджменту «01» вересня 2020 р., протокол № 1

Рекомендовано Науково-методичною радою Університету «17» вересня 2020 р., протокол № 1

Схвалено Вченою радою Університету, рекомендовано до використання в освітньому процесі протягом трьох років. «24» вересня 2020 р., протокол № 1.
(до 5 років)

Метою вивчення навчальної дисципліни «Бюджетна система України» є формування системи знань та практичних навичок щодо організації та функціонування бюджетної системи, її ролі у соціально-економічному розвитку країни.

Передумовами для вивчення навчальної дисципліни «Бюджетна система України» є засвоєння наступних дисциплін: «Економічна теорія», «Фінанси, гроші та кредит», «Статистика».

Професійні компетентності за результатами вивчення дисципліни «Бюджетна система України»:

Інтегральна компетентність бакалавра з менеджменту – це здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.

ЗК₁ – Здатність реалізувати свої права і обов’язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК₂ – Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК₃ – Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.

ЗК₈ – Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК₁₃ – Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ПК₁ – Здатність визначати та описувати характеристики організації.

ПК₂ – Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

ПК₃ – Здатність визначати перспективи розвитку організації.

Вивчення навчальної дисципліни «Бюджетна система України» передбачає досягнення такого кваліфікаційного рівня підготовки бакалавра, за якого він повинен:

РН₁ – Знати свої права і обов’язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

РН₁₇ – Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.

Обсяг навчальної дисципліни: Додатки 1.1, 1.2. (оновлюється щорічно).

Програма навчальної дисципліни

ТЕМА 1. СУТНІСТЬ, ПРИЗНАЧЕННЯ І РОЛЬ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ

Сутність і завдання курсу «Бюджетна система України». Місце курсу в економіці.

Бюджет як історична категорія. Бюджет держави як економічна категорія.

Функції бюджету. Розподільча функція. Контрольна функція. Забезпечення функціонування держави.

Роль і місце бюджету у перерозподільних відносинах. Бюджетний вплив на забезпечення економічного і соціального розвитку країни. Роль бюджету у системі фінансового забезпечення потреб соціально-економічного розвитку.

Бюджет у системі фінансового регулювання, його визначальна роль у сукупності економічних методів управління економікою.

ТЕМА 2. БЮДЖЕТ ЯК ОСНОВНИЙ ФІНАНСОВИЙ ПЛАН ДЕРЖАВИ

Сутність та специфіка державного бюджету як основного фінансового плану держави. Сутність бюджетного періоду.

Бюджетна політика. Розподіл бюджетних повноважень між центральними та місцевими органами державної влади. Бюджет як розпис доходів і видатків. Розподіл видатків між бюджетами різних рівнів бюджетної системи. Поняття бюджетної класифікації.

Бюджетна класифікація, її організаційна роль та структура. Загальний та спеціальний фонди бюджету, їх склад та структура.

ТЕМА 3. БЮДЖЕТНИЙ УСТРІЙ ТА ПОБУДОВА БЮДЖЕТНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

Законодавча та нормативна бази функціонування бюджетної системи. Склад бюджетного законодавства. Регулювання бюджетних відносин відповідними законодавчими та нормативними актами. Бюджетний кодекс та його структура.

Структура та принципи побудови бюджетної системи України. Функціонування складових бюджетної системи України.

Бюджетний устрій в Україні. Бюджетна децентралізація.

Характеристика організації та функціонування бюджетної системи зарубіжних країн.

ТЕМА 4. ДОХОДИ ТА ВИДАТКИ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ УКРАЇНИ

Економічна сутність і класифікація доходів бюджету. Класифікація бюджетних доходів за різними критеріями. Розділи бюджетної класифікації доходів бюджету.

Склад і джерела доходів Державного бюджету. Доходи загального та спеціального фондів.

Доходи місцевих бюджетів. Бюджет розвитку місцевих бюджетів. Роль податкової системи у формуванні бюджетних доходів.

Економічна сутність видатків бюджету. Поняття видатків бюджету. Класифікація видатків бюджету.

Система бюджетного фінансування. Складові системи бюджетного фінансування (принципи, форми, методи). Головні розпорядники бюджетних коштів.

Шляхи вдосконалення діючих форм бюджетного фінансування.

ТЕМА 5. БЮДЖЕТНИЙ ПРОЦЕС ТА МІЖБЮДЖЕТНІ ВІДНОСИНИ

Бюджетний процес та його стадії (етапи). Учасники бюджетного процесу в Україні та їх повноваження. Організаційні основи складання проєкту державного бюджету. Розгляд та затвердження бюджету України.

Організація та функціонування міжбюджетних відносин в Україні. Суб'єкти, види, принципи організації міжбюджетних відносин в Україні. Вертикальні та горизонтальні міжбюджетні відносини. Механізм міжбюджетних відносин як сукупність засобів (методів, форм, моделей, інструментів, інституціонально-правових структур).

Переваги та недоліки централізованої та децентралізованої моделей міжбюджетних відносин.

Система фінансового вирівнювання: форми, методи, інструменти. Характеристика міжбюджетних трансфертів.

ТЕМА 6. СУТНІСТЬ ДЕФІЦИТУ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ

Бюджетний дефіцит як економічна категорія та показник стану бюджету. Модель визначення розміру бюджетного дефіциту. Дефіцит бюджету як один з макроекономічних показників, що характеризують сутність економічної моделі.

Бюджетна класифікація фінансування бюджету.

Причини виникнення та джерела покриття бюджетного дефіциту. Регулювання бюджетного дефіциту. Основні заходи щодо зниження бюджетного дефіциту.

Аналітичний огляд бюджетного дефіциту України.

Зарубіжний та вітчизняний досвіди фінансування дефіциту бюджету.

ТЕМА 7. БЮДЖЕТНЕ ПЛАНУВАННЯ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКОНАННЯ БЮДЖЕТУ

Бюджетне планування та прогнозування: функції, принципи організації, методи та завдання. Бюджетне планування як особлива сфера бюджетної діяльності держави. Бюджетний регламент. Робота, яка передуює складанню проєкту бюджету держави. Складання бюджетної декларації та проєкту державного бюджету України.

Організація виконання державного бюджету. Казначейське обслуговування бюджетних коштів. Розпис Державного бюджету України. Виконання Державного бюджету України за доходами. Стадії виконання

бюджету за видатками та кредитуванням. Встановлення бюджетних асигнувань розпорядникам бюджетних коштів. Бюджетні зобов'язання. Повернення кредитів до бюджету. Виконання місцевих бюджетів.

Форма підсумкового контролю успішності навчання

Підсумковий контроль – це перевірка рівня засвоєння знань, навичок, вмінь та інших компетентностей за певний період навчання (навчальний семестр).

З навчальної дисципліни «Бюджетна система України» передбачено:

- для денної та заочної форми навчання – (4 семестр) залік.

Критерії та засоби оцінювання успішності навчання

Критерієм успішного проходження Здобувачем підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни.

Мінімальний пороговий рівень оцінки визначається за допомогою якісних критеріїв і трансформується в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали.

Критерії оцінювання аудиторної роботи Здобувачів для денної / заочної форми навчання

БАЛЛИ	ПОЯСНЕННЯ
5	Питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; на високому рівні сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані в повному обсязі. Під час заняття продемонстрована стабільна активність та ініціативність. Відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань ґрунтується на глибокому знанні чинного законодавства, теорії та правозастосовної практики.
4	Питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі передбачені планом заняття навчальні завдання виконані в повному обсязі з неістотними неточностями . Під час заняття продемонстрована ініціативність. Відповіді на питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань переважно ґрунтується на знанні чинного законодавства, теорії та правозастосовної практики.
3	Питання, винесені на розгляд, у цілому засвоєні ; практичні навички та вміння мають поверхневий характер , потребують подальшого напрацювання та закріплення; навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані, деякі види завдань виконані з помилками .

2	Питання, винесені на розгляд, засвоєні частково, прогалини у знаннях не носять істотного характеру ; практичні навички та вміння сформовані недостатньо ; більшість навчальних завдань виконано , деякі з виконаних завдань містять істотні помилки , які потребують подальшого усунення.
1	Курсант, студент, слухач не готовий до заняття , не знає більшої частини програмного матеріалу, з труднощами виконує завдання, невпевнено відтворює терміни і поняття, що розглядалися під час заняття, допускає змістовні помилки , не володіє відповідними вміннями і навичками, необхідними для розв'язання професійних завдань.
0	Відсутність на занятті

Критерії оцінювання самостійної роботи Здобувачів денної форми навчання

БАЛИ	ПОЯСНЕННЯ
11-15	Питання, винесені на самостійну роботу, засвоєні у повному обсязі; на високому рівні сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі завдання, передбачені самостійною роботою, виконані в повному обсязі. Під час самостійної роботи продемонстрована стабільна активність та ініціативність. Відповіді на теоретичні питання та розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань ґрунтується на глибокому знанні чинного законодавства, економічної теорії та практики.
6-10	Питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі передбачені планом завдання виконані в повному обсязі з неістотними неточностями. Під час самостійної роботи продемонстрована ініціативність. Відповіді на питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань переважно ґрунтується на знанні чинного законодавства, економічної теорії та практики.
1-5	Питання, винесені на розгляд, у цілому засвоєні; практичні навички та вміння мають поверхневий характер, потребують подальшого напрацювання та закріплення; поставлені завдання, передбачені планом самостійної роботи, виконані, деякі види завдань виконані з помилками. Окремі питання засвоєні частково, прогалини у знаннях не носять істотного характеру; практичні навички та вміння сформовані недостатньо; більшість навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять істотні помилки, які потребують подальшого усунення.
0	Здобувач не готовий до виконання самостійного завдання, не знає більшої частини програмного матеріалу, з труднощами виконує завдання, допускає змістовні помилки, не володіє відповідними вміннями і навичками, необхідними для розв'язання професійних завдань.

Критерії оцінювання індивідуальної роботи Здобувачів денної форми навчання

БАЛИ	ПОЯСНЕННЯ
11-15	Питання, винесені на індивідуальну роботу, засвоєні у повному обсязі; на високому рівні сформовані необхідні аналітичні навички та практичні вміння; всі розрахункові завдання, передбачені індивідуальною роботою, виконані в повному обсязі. Під час індивідуальної роботи продемонстрована стабільна активність та ініціативність. Відповіді на теоретичні питання та розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань ґрунтується на глибокому знанні чинного законодавства, економічної теорії та практики.
6-10	Питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі передбачені планом завдання виконані в повному обсязі з неістотними неточностями. Під час індивідуальної роботи продемонстрована ініціативність. Відповіді на питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань переважно ґрунтується на знанні чинного законодавства, економічної теорії та практики.
1-5	Питання, винесені на розгляд, у цілому засвоєні; практичні навички та вміння мають поверхневий характер, потребують подальшого напрацювання та закріплення; поставлені завдання, передбачені планом індивідуальної роботи, виконані, деякі види завдань виконані з помилками. Окремі питання засвоєні частково, прогалини у знаннях не носять істотного характеру; практичні навички та вміння сформовані недостатньо; більшість навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять істотні помилки, які потребують подальшого усунення.
0	Здобувач не готовий до виконання індивідуального завдання, не знає більшої частини програмного матеріалу, з труднощами виконує завдання, допускає змістовні помилки, не володіє відповідними вміннями і навичками, необхідними для розв'язання професійних завдань.

Критерії оцінювання самостійної роботи Здобувачів для заочної форми навчання

БАЛИ	ПОЯСНЕННЯ
21-30	Питання, винесені на самостійну роботу, засвоєні у повному обсязі; на високому рівні сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі завдання, передбачені самостійною роботою, виконані в повному обсязі. Під час самостійної роботи продемонстрована стабільна активність та ініціативність. Відповіді на теоретичні питання та розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань ґрунтується на глибокому знанні чинного законодавства, економічної теорії та практики.

11-20	Питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі передбачені планом завдання виконані в повному обсязі з неістотними неточностями. Під час самостійної роботи продемонстрована ініціативність. Відповіді на питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань переважно ґрунтується на знанні чинного законодавства, економічної теорії та практики.
1-10	Питання, винесені на розгляд, у цілому засвоєні; практичні навички та вміння мають поверхневий характер, потребують подальшого напрацювання та закріплення; поставлені завдання, передбачені планом самостійної роботи, виконані, деякі види завдань виконані з помилками. Окремі питання засвоєні частково, прогалини у знаннях не носять істотного характеру; практичні навички та вміння сформовані недостатньо; більшість навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять істотні помилки, які потребують подальшого усунення.
0	Здобувач не готовий до виконання самостійного завдання, не знає більшої частини програмного матеріалу, з труднощами виконує завдання, допускає змістовні помилки, не володіє відповідними вміннями і навичками, необхідними для розв'язання професійних завдань.

Критерії оцінювання індивідуальної роботи Здобувачів для заочної форми навчання

БАЛИ	ПОЯСНЕННЯ
7-10	Питання, винесені на індивідуальну роботу, засвоєні у повному обсязі; на високому рівні сформовані необхідні аналітичні навички та практичні вміння; всі розрахункові завдання, передбачені індивідуальною роботою, виконані в повному обсязі. Під час індивідуальної роботи продемонстрована стабільна активність та ініціативність. Відповіді на теоретичні питання та розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань ґрунтується на глибокому знанні чинного законодавства, економічної теорії та практики.
4-6	Питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі передбачені планом завдання виконані в повному обсязі з неістотними неточностями. Під час індивідуальної роботи продемонстрована ініціативність. Відповіді на питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань переважно ґрунтується на знанні чинного законодавства, економічної теорії та практики.
1-3	Питання, винесені на розгляд, у цілому засвоєні; практичні навички та вміння мають поверхневий характер, потребують подальшого напрацювання та закріплення; поставлені завдання, передбачені планом індивідуальної роботи, виконані, деякі види завдань виконані з помилками. Окремі питання засвоєні частково, прогалини у знаннях не носять істотного характеру; практичні навички та вміння сформовані недостатньо; більшість навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять істотні помилки, які потребують подальшого усунення.

0	Здобувач не готовий до виконання індивідуального завдання, не знає більшої частини програмного матеріалу, з труднощами виконує завдання, допускає змістовні помилки, не володіє відповідними вміннями і навичками, необхідними для розв'язання професійних завдань.
---	---

Для денної форми навчання:

Розрахунок підсумкової оцінки з навчальної дисципліни «Бюджетна система України» за 4 семестр здійснюється відповідно до формули:

$$П = ПК + З \leq 100,$$

де ПК – бали за поточний контроль (40-60 балів),

З – бали за результатами складання заліку

Поточний контроль (ПК)			Підсумковий контроль ЗАЛІК (З)
Аудиторна робота	Самостійна робота	Індивідуальна робота	
≤ 30	≤ 15	≤ 15	
≤ 60			≤ 40
Підсумкова оцінка у випадку заліку (П) = ПК + З ≤ 100			

Розрахунок кількості балів за аудиторну роботу здійснюється відповідно до формули:

$$A_d = (30 * B) / (5 * n),$$

де В – отримані здобувачем бали на заняттях;

n – кількість занять

Для заочної форми навчання:

Розрахунок підсумкової оцінки з навчальної дисципліни «Бюджетна система України» за 4 семестр здійснюється відповідно до формули:

$$П = ПК + З \leq 100,$$

де ПК – бали за поточний контроль (40-60 балів),

З – бали за результатами складання заліку

Поточний контроль (ПК)			Підсумковий контроль ЗАЛІК (З)
Аудиторна робота	Самостійна робота	Індивідуальна робота	
≤ 20	≤ 30	≤ 10	
≤ 60			≤ 40
Підсумкова оцінка у випадку заліку (П) = ПК + З ≤ 100			

$$A_d = (20 * B) / (5 * n),$$

де В – отримані здобувачем бали на заняттях

n – кількість занять

Критерії переведення оцінок за 100-бальною шкалою у національну шкалу та шкалу ЄКТС для денної та заочної форми навчання

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		О ц і н к а з а ш к а л о ю Є К Т С	
	Залік	Екзамен/диференційований залік	Оцінка	Пояснення
90–100	зараховано	Відмінно	A	«Відмінно» – теоретичний зміст курсу засвоєний у повному обсязі ; сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені програмою навчання, виконані в повному обсязі.
83–89		Добре	B	«Дуже добре» – теоретичний зміст курсу засвоєний у повному обсязі ; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені програмою навчання, виконані , якість виконання більшості з них оцінена кількістю балів, близькою до максимальної .
75–82			C	«Добре» – теоретичний зміст курсу засвоєний цілком ; в основному сформовані практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені програмою навчання, виконані , якість виконання жодного з них не оцінена мінімальною кількістю балів, деякі види завдань виконані з помилками .
68–74		Задовільно	D	«Задовільно» – теоретичний зміст курсу засвоєний не повністю , але прогалини не несуть істотного характеру; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано , деякі з виконаних завдань містять помилки .
60–67			E	«Достатньо» – теоретичний зміст курсу засвоєний частково ; не сформовані деякі практичні навички роботи; частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального .
35–59	Незараховано	Незадовільно	FX	«Умовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу засвоєний частково ; не сформовані необхідні практичні навички роботи; більшість навчальних завдань не виконано або якість їх виконання оцінено кількістю балів, близькою до мінімальної ; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання).
1–34			F	«Безумовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу не засвоєний ; не сформовані необхідні практичні навички роботи; всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки або не виконані взагалі ; додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не призведе до значного підвищення якості виконання навчальних завдань.

Для навчальної дисципліни «Бюджетна система України» засобами діагностики знань (успішності навчання) виступають: екзамен; стандартизовані тести; аналітичні звіти, реферати, есе; розрахункові та розрахунково-графічні

роботи; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; студентські презентації та виступи на наукових заходах; розрахункові роботи тощо.

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Мультимедійне обладнання

Інформаційне та методичне забезпечення навчальної дисципліни (рекомендовані джерела інформації)

Додаток 2 (оновлюється щорічно та/або в разі необхідності)

Додаток 1.1
до Робочої програми з навчальної
дисципліни

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор Дніпропетровського
державного університету внутрішніх
справ

Лариса НАЛИВАЙКО

ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

БЮДЖЕТНА СИСТЕМА УКРАЇНИ

(назва навчальної дисципліни)

Освітній ступінь

бакалавр

(назва ступеня вищої освіти)

Спеціальність **073 Менеджмент**

(шифр і назва)

на 2020 / 2021 навчальний рік

Форма навчання

ДЕННА

Обсяг **3** кредити ЄКТС (**90** годин)

Факультет

соціально-психологічної освіти та управління

Курс **2**

Групи **Б-М-941**

№ теми згідно з РПНД	Назва теми (згідно з РПНД)	Загальний обсяг годин	Аудиторна робота				Самостійна та індивідуальна робота
			Всього	Лекції	Семінари	Практичні заняття	
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Сутність, призначення і роль державного бюджету	8	4	2	2		4
2.	Бюджет як основний фінансовий план держави	14	6	4	2		8
3.	Бюджетний устрій та побудова бюджетної системи України	12	4	2	2		8
4.	Доходи та видатки державного бюджету України	14	6	2	4		8
5.	Бюджетний процес та міжбюджетні відносини	16	8	4	4		8
6.	Сутність дефіциту державного бюджету	12	4	2	2		8

7.	Бюджетне планування та прогнозування. Організація виконання бюджету	14	4	2	2		10
	Разом за семестр	90	36	18	18		54
	Форма підсумкового контролю	залік					

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри аналітичної економіки та менеджменту.

Протокол від «01» вересня 2020 р., № 1

Керівник кафедри

Сергій ІВАНОВ

5.	Бюджетний процес та міжбюджетні відносини						
6.	Сутність дефіциту державного бюджету	46	4	2	2		42
7.	Бюджетне планування та прогнозування. Організація виконання бюджету						
	Разом за семестр	90	8	4	4		82
	Форма підсумкового контролю	залік					

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри аналітичної економіки та менеджменту.

Протокол від «01» вересня 2020 р., № 1

Керівник кафедри

Сергій ІВАНОВ

ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Бюджетна система України (назва навчальної дисципліни)

Освітній ступінь бакалавр Спеціальність 073 Менеджмент
(назва ступеня вищої освіти) (шифр і назва)
на 2020 / 2021 навчальний рік

Основні нормативні акти:

1. Конституція України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 20.07.2020 р.).
2. Бюджетний кодекс України : Кодекс України від 08.07.2010 р. № 2456-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/2456-17> (дата звернення: 21.08.2020 р.).
3. Податковий кодекс України : Кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (дата звернення: 25.08.2020 р.).
4. Про Державний бюджет України на 2020 рік : Закон України від 14.11.2019 № 294-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/294-20#Text> (дата звернення: 19.08.2020 р.).
5. Про добровільне об'єднання територіальних громад : Закон України від 05.02.2015 р. № 157-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-19#Text> (дата звернення: 19.08.2020 р.).
6. Про місцеві державні адміністрації : Закон України від 09.04.1999 р. № 586-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14#Text> (дата звернення: 23.08.2020 р.).
7. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 20.07.2020 р.).
8. Про Національний банк України : Закон України від 20.05.1999 р. № 679-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text> (дата звернення: 19.08.2020 р.).

Підручники:

1. Бюджетна система : підручник / Алексєєв І. В., Ярошевич Н. Б., Кондрат І. Ю., Ливдар М. В. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2019. 400 с.
2. Гроші та кредит : підручник / Ільчук П. Г., Коць О. О., Кондрат І. Ю., Ярошевич Н. Б. Львів : Видавець ПП Сорока Т. Б., 2016. 412 с.

3. Теорія фінансів : підручник / Юхименко П.І. та ін.; за ред. В.М. Федосова, С.І.Юрія. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 576 с.

4. Фінанси (державні, корпоративні, міжнародні) : підручник / Онищенко В.О., Бережна А.Ю., Птащенко Л.О., Чичкало-Кондрацька І.Б. Київ : «Центр учбової літератури», 2015. 600 с.

5. Фінанси: курс для фінансистів : підручник / за ред. Буряка П.Ю., Вихор О.Б. Київ : «Хай-Тек Прес», 2010. 528 с.

6. Фінанси для фінансистів : підручник / Шеремет О.А. та ін.; за заг. ред. Т.А. Говорушко. Київ : «Центр учбової літератури», 2013. 612 с.

7. Чумакова І. Ю., Шульга Н. В. Державний фінансовий контроль : підручник. Київ : КНЕУ, 2013. 412 с.

Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали:

1. Алексєєв І. В., Бондарчук М. К.. Гроші та кредит : навч. посібник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2017. 216 с.

2. Бюджетна система : навч. посіб. / за ред. Т. А. Говорушко. Львів : Магнолія, 2019. 296 с.

3. Вдовенко Л.О., Сушко Н.М., Фаюра Н.Д. Фінанси : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 152 с.

4. Вівчар О. Й., Курило О. Б., Кащишин В. М. Місцеві фінанси : навч. посіб. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2014. 260 с.

5. Волощук М. Г., Менджул М. В. Фінансове право : навч. посіб. Ужгород : Вид-во Олесьандри Гаркуші, 2013. 236 с.

6. Климаш Н.І. та ін. Бюджетна система : навч. посіб. Львів: Магнолія, 2019. 296 с.

7. Піхоцька О. М., Фурдичко Л. Є., Синютка Н. Г. Бюджетна система : навчальний посібник. Львів : ТНЕУ, 2019. 328 с.

8. Стойко О. Я., Дема Д. І. Фінанси : навч. посіб. Київ : Алерта, 2014. 431 с.

9. Сучасна бюджетна система: правила та процедури : навч. посіб. / за заг. ред. В. В. Зубенка; ІБСЕД, Проект «Зміцнення місцевої фінансової ініціативи (ЗМФІ-П) впровадження». Київ, 2017. 184 с.

10. Фінанси : навч. посіб. / Крутова А. С. та ін. Харків : Лідер, 2013. 559 с.

11. Фінансове право (у запитаннях і відповідях) : навч. посіб. / Л. М. Касьяненко та ін.; за заг. ред. Л. М. Касьяненко. Ірпінь : Вид-во Нац. ун-ту ДПС України, 2014. 317 с.

12. Шевчук І.Л., Черепанова В.О., Ставерська Т.О. Бюджетна система : навч. посіб. Харків : Видавець Іванченко І. С., 2015. 284 с.

13. Шкварчук Л.О. Вступ до фаху «Фінанси, банківська справа та страхування» : навчальний посібник. Львів : Простір-М, 2019. 232 с.

14. Шпак Н. О., Ярошевич Н. Б., Побурко О. Я. Фінанси, гроші та кредит : навч. посібник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2018. 416 с.

15. Ярошевич Н.Б., Кондрат І.Ю., Якимів А.І. Бюджетна система: Практикум : навчальний посібник. Львів : «Новий Світ-2000», 2019. 400 с.

16. Ярошевич Н.Б., Кондрат І.Ю., Ливдар М.В. Фінанси : навчальний посібник. Львів : Видавництво «Простір-М», 2018. 298 с.

Монографії та інші наукові видання:

1. Голинська О. В. Механізми державного управління бюджетами через інструменти програмно-цільового методу : Одеса : ВМВ, 2013. 272 с.
2. Гудіма Т.С. Господарсько-правове забезпечення реалізації грошово-кредитної політики держави на засадах сталого розвитку: монографія. Київ: ДУ «Інститут економіко-правових досліджень імені В.К. Макутова Національної академії наук України», 2020. 336 с.
3. Економіко-правові аспекти сталого розвитку : держава, регіон, місто : матеріали Першої міжнародної науково-практичної конференції (7 червня 2019 р., м. Київ). Київ : Наук. ред. В.А. Устименко. НАН України. Ін-т економіко-правових досліджень, 2019. 208 с.
4. Крисоватий А.І., Десятник О.М., Стецюк В.М. Стратегічні орієнтири формування і реалізації фіскальної політики України : монографія. Тернопіль : Вектор, 2012. 356 с.
5. Крисоватий А.І., Синютка Н.Г. Муніципальна боргова політика: теоретичні концепти та практика реалізації в Україні : монографія. Львів : Українська академія друкарства. 2017. 199 с.
6. Новіков В.М., Макарова О.В., Откидач М.В. Державне інвестування в соціальний розвиток (інфраструктурний аспект) : монографія. Нац. акад. наук. Укр., Ін-т демогр. та соц. дослідж. ім. М.В. Птухи. Київ, 2020. URL: <https://idss.org.ua/arhiv/%D0%94%D0%95%D0%A0%D0%96%D0%90%D0%92%D0%9D%D0%95%20%D0%86%D0%9D%D0%92%D0%95%D0%A1%D0%A2%D0%A3%D0%92%D0%90%D0%9D%D0%9D%D0%AF.pdf>. (дата звернення: 23.08.2020 р.)
7. Правове забезпечення здійснення державної політики з реконструкції економіки : монографія / під заг. ред. В.А. Устименка ; НАН України, Ін-т економіко-правових досліджень. Чернігів: Десна Поліграф, 2016. 160 с.
8. Правове забезпечення регіоналізації державного управління економікою: теорія і практика : монографія / під заг. ред. В.А. Устименка / НАН України, Ін-т економіко-правових досліджень. Чернігів: Десна Поліграф, 2016. 248 с.
9. Разумова Г. В., Протопопова Н. А. Реформування бюджетної системи України як напрям регулювання розвитку національної економіки. Вісник ЖДТУ. Серія: Економіка, управління та адміністрування. 2019. № 2 (88). С. 52-58. [https://doi.org/10.26642/jen-2019-2\(88\)-52-58](https://doi.org/10.26642/jen-2019-2(88)-52-58).
10. Розвиток державних фінансів України в умовах глобалізації : колект. монографія / Луніна І. О. та ін. ; за ред. І. О. Луніної. Київ : Ін-т економіки та прогнозування НАН України, 2014. 295 с.
11. Иванов С.В., Разумова, А. В., Протопопова Н.А. Реформа механизма управления местными бюджетами в Украине - направление и способ решения социально-экономических проблем. Журнал «Известия» НАН Азербайджана. 2018. № 6. С. 279-290.

Інші джерела:

1. Kobushko I., Kobushko Ia., Tiutiunyk I. Organizational and economic mechanism of income unshadowing. Financial security at the macro and micro levels: system communication, influence of raiding, updating of financial management of enterprises monograph / Polyvana L., Lutsenko O.A., Marenych T.H., Polyvana A. etc. International Science Group. Boston : Primedia eLaunch, 2020. 371 p.
2. Ivanov S.V., Vatchenko O.B., Svystun K.O., Vatchenko B.S. Decoupling analysis of Ukraine's economy in terms of its sustainable development. Science & Innovation. 2020. Vol. 16. № 3 (93). P. 3-13. <https://doi.org/10.15407/scine16.03.003>
3. Nikbakht E., Groppelli A. Finance. Barron's Educational Series, 2018. 640 p.
4. Razumova H.V. Methodical approach to polydiagnostic evaluation of the national economy development. The potential of modern science: Collective monograph. Editor: Babych M.M. London, United Kingdom: Sciemcee Publishing, 2019. P. 173-182.
5. Vasilyeva T., Lyeonov S., Bozhenko V., Samusevych Ya., Pakhnenko O. Theoretical and methodological foundations to explain the priorities of the social sector development in the national economy. Inclusive Growth: basics, indicators and development priorities / ed. T. Vasilyeva, S. Lyeonov, – Szczecin: Centre of Sociological Research, 2020. P. 102-109.
6. Vasilyeva T., Yelnikova Yu. The role of social and responsible finance in the formation of post-crisis financial architecture and its impact on inclusive growth. Inclusive Growth: basics, indicators and development priorities / ed. T. Vasilyeva, S. Lyeonov, – Szczecin: Centre of Sociological Research, 2020. P. 156-164.

Інформаційні ресурси в інтернеті

1. Антимонопольний комітет України : офіційний веб-сайт. URL: <http://www.amc.gov.ua>.
2. Верховна Рада України : офіційний веб-сайт. URL: <http://www.rada.gov.ua>.
3. Державний комітет статистики України : офіційний веб-сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
4. Кабінет Міністрів України : офіційний веб-сайт. URL: <http://www.kmu.gov.ua>.
5. Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України : офіційний веб-сайт. URL: <http://www.me.gov.ua>.
6. Міністерство соціальної політики України : офіційний веб-сайт. URL: <http://www.msp.gov.ua>.
7. Міністерство фінансів України : офіційний веб-сайт. URL: <http://www.mof.gov.ua>.
8. Національний банк України : офіційний веб-сайт. URL: <http://www.bank.gov.ua>.

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри аналітичної економіки та менеджменту

Протокол від «01» вересня 2020 р., № 1

Керівник кафедри

Сергій ІВАНОВ